

BİR “ÇİRKİN ÖRDEK YAVRUSU”

Emel Akpınar

“Sessiz çığlıklarını peşine takarak gizlice kaçan” bir kadın tanıdım. Nasıl, hangi tesadüfle hayatıma girdiğini hatırlamıyorum bile şimdi. Kasetlerin henüz raflardan kalkmadığı, hatta CD alabilmenin bir sosyal statü ifadesi olduğu zamanlardı. Belki -bilinçsizce- ilginç gelmişti “Kırmızı Leke” ismi, belki de albüm kapağında elinde flütüyle duran kadının o duruşu etkilemişti beni...

Nasıl bir leke olabilirdi ki bu “kırmızı”? Kanlı olabilirdi örneğin ya da yasak bir elmanın kırmızısı... Hem davetkâr, hem doğurgandı; kesinlikle kadınsı olmalıydı. Peki neden kirliydi? Birileri elinde kalan kiri mi silmişti yoksa habire... İyi de hem kirlerini üzerimize silecekler, hem de bizi “lekeli” mi kılacaklardı! Kendi vicdan-

larını temizlemek için bizi mi kirleteceklerdi!

Genç bir kadının, üstelik de kendi müziğiyle, buna isyan

etmesi umut vericiydi. Tabi o günlerde devletimiz henüz “en az üç çocuk” talebinde bulunmamıştı. Hamilelik testi yaptırılanlar fişlenmediği gibi doğum kontrol ilaçlarına erişim de kısıtlanmıyordu. Kürtaj ise bazı üniversitelerde İngilizce

derslerinde “münazara konusu” olarak telaffuz edilmekteydi. Kadının bedeni tarihin her döneminde toplulukların “namusu” olarak görülmüştür. Ancak o günlerde henüz “devlet eliyle” sistematik bir kısıtla alınmamıştı. Ama belki Banu Akın bütün bu olacakları önceden görmüş gibiydi...

Kaseti dinlemeye başladığımda henüz bir “feminist” değildim. Daha doğrusu kendimi bu şekilde tanımlayacak kadar düşünmemiştim kadın kimliğim üzerine. Yine de çok aşınaydı “Oya”nın doğumundaki “kız mı doğdu” sessizliği... Hepimiz biliriz, erkek olsaydık daha çok sevinecek birileri olduğunu hayatımızda.

Henüz bir iş hayatım yoktu. Aslında bir aşk hayatımda yoktu. Bilmezdim büroyu sü-

33

pürdükten sonra ilk iş aşkımı fakslamayı... Oysa ne çok mesai yapıyorduk kadınlar olarak yüzyıllardan beri... "Ucuz iş gücü" olarak sömürülen emeğimiz, eve gelince "beleş iş gücü"ne dönüşüyordu.

Su gibiydi yaşamlarımız... Su gibi duru ve erkeklerin kirli elleriyle bulandırılmaya müsait... Suların sırlarına ermek zordu, suların kendi için bile... Zamanla dönüşen kimliğimiz, benliğimiz ve sevgilerimizle temiz kalacaktık; kadınlığımızı tanıdıkça.

Sessiz çılgınlığımızı peşimize takarak gizlice gitmek istedik. Bunalmıştık hiç bir şey demeden ne çok şey söyleyen bu mahalle baskısından. Babamız biraz para verseydi özgürlük alırdık, kendimiz çalışıp kazanmak zorunda kaldık.

Çoğumuz "çirkin ördek yavrusu" olmaktan mustarıptık. (Neye ve kime göre?) Güzel olmazsak masayı tutan demir görevini ifa etmeye mahkûm edilmiştik toplum tarafından. Hem zaten feministsek de kesin çirkindik! Ve fakat bu toplum da ne kadar ikiye bölünmüştü ki, çirkin deyip aşağıladığı kadınlar sayesinde ayakta kaldığını itiraf edebiliyordu. Çünkü her zaman her yerde masayı tutacak bir demire ihtiyaç vardı. Oysa -basit bir fizik kuralı olarak düşünürsek- masanın her bacağı üzerine düşen görevi yaparsa, masa da kendi doğası içinde ayakta durabilirdi. Ve ne aşağılıktı ki bu toplum, güzel olmak zorunda hissetmemizi sağlayarak bedenimizi sömürmenin kolay yolunu bulmuştu.

Ve nihayetinde "erkeğim ben, her şeyi bilirim" diyen kendinden emin bir erkek sesi... Bütün bir "kaset" (daha o zaman "albüm" terimi pek kullanılır değildi) boyunca duru ve sakin sesiyle sözünü söyleyen bir kadının ardında, Vedat Sakman adeta kadınları görmezden gelen o "müthiş" eril özgüven ile dalga geçiyordu... Belki de bu hemcinslerine yapılmış bir özeleştirici davetiydi, kim bilir...

...ve belki dünyanın bir köşesinde yine bir kadın sokak ortasında dövülmekte, bir başkası tecavüze uğramakta, diğeri aile meclisinden çıkan kararla intihara zorlanmaktaydı...

BANU AKIN KİMDİR?

"1970'te İstanbul'da doğdum. Enis Akın, ağabeyim. Şair. Dört yaşındayken babamı kaybettim. Üvey babam var. Ailenin üç kuşak kadını ayrı yaşıyoruz. Anneannem, annem ve ben... Çemberlitaş Kız Lisesi mezunuyum. Müzikle ilgili her şey, 1989'da, İTÜ Devlet Konservatuvarı'na girmemle başladı. İTÜ'deyken Müjdat Gezen'in okulunu kazandım. İTÜ'de kayıt dondurdum. İki yıl şan- opera eğitimi aldım. Daha sonra derslerim çakışınca İTÜ'ye geri döndüm ve bitirdim. Üniversite yıllarımda ve sonrasında bir takım barlarda, şarkıcıların arkasında, çocuk oyunlarında müzik yaptım. Bir sürü grubum oldu. Bu gruplarla yurtiçinde, yurtdışında konserler verdim. Sonra da kendi solo albümümü yapmak istedim."

(Tüm eserlerin söz ve bestesi Banu Akın'a aittir)

Kırmızı Leke

Oya

Suların Sırları

Bu Evden Kaçıyorum

Aşkımı Fakslarım

Yarını Dinle

Şaşkın

Zaman

Çirkin Ördek Yavrusu

Yapım : Ada Müzik

Müzik Direktörü : Vedat Sakman

Beste ve Sözler : Banu Akın

Davul : Volkan Öktem

Bas : İsmail Soyberk

Elektrik Gitar : Cihat Akyıldız

Vokal & Geri Vokaller : Banu Akın

Akustik Gitar : Cem Yarkın

Stüdyo : Ada

http://adamusic.com.tr/album/211/137/kirmizi_leke/AnaSayfa

(13.08.199 tarihinde Hürriyet Gazetesi'nde yayımlanan röportajından)